

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich za rok 2020

Strzelce Opolskie, styczeń 2021 rok.

1. Wstęp	4
2. Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej.....	5
2.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie 2020.....	5
2.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi – 2019 i 2020r.	5
3. System pomocy społecznej.....	8
3.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	9
Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego.....	10
3.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej	10
3.2.1. Praca socjalna	11
3.2.2. Usługi poradnictwa.....	12
3.2.3. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.....	12
3.2.4. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach	16
3.2.5. Kierowanie i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w Schroniskach dla Bezdomnych	17
3.2.6. Mieszkania Chronione, Mieszkania Chronione „Za Życiem” oraz tymczasowe miejsca schronienia w sytuacjach kryzysowych.....	17
3.2.7. Inne świadczenia niepieniężne	20
3.2.7.1 Sprawienie pogrzebu	20
3.2.7.2 Opłacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego oraz uczestników zajęć w Centrum Integracji Społecznej.....	20
3.2.7.3 Pomoc w formie posiłku	20
3.3. Zespół interdyscyplinarny d.s. przeciwdziałania przemocy.....	21
3.4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021	23
4. Realizacja programów	25
4.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek szkole i w domu” na lata 2019-2023	25
4.2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2020r.	27
4.3. Program „Karta Dużej Rodziny”	28
4.4. Lokalny Program Wsparcia Systemu Pomocy Społecznej – „Wsparcie rodzin wielodzietnych w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi”	28
4.5. Prace społecznie – użyteczne	29
4.6. Roboty publiczne	30
4.7. Klub „Senior+”	31
4.8. „Streetworking w Gminie Strzelce Opolskie”	32

4.9. „Koperta Życia”	32
4.10. Realizacja umowy w ramach współpracy w programie „Nie Marnuj Jedzenia 2020”	33
4.11. Projekt pn. „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne”.	33
4.12. Program „Wspieraj Seniora”	33
5. System świadczeń społecznych	34
5.1. Świadczenia rodzinne	34
5.1.1. Świadczenia rodzicielskie	36
5.2. Świadczenie wychowawcze	37
5.3. Świadczenie „Dobry start”	37
5.4. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	38
5.4.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.....	40
6. System dodatków mieszkaniowych i energetycznych.....	41
6.1. Przyznawanie dodatków mieszkaniowych	41
6.2. Przyznawanie dodatków energetycznych	42
7. Pozostała działalność.....	43
7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	43
7.2. Inna działalność.....	43
7.2.1 Realizacja wynikająca z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie.....	43
7.2.2. Pomoc świąteczna.....	44
8. Bilans potrzeb, kierunki działań na 2021 rok.....	45
8.1. Analiza, działania, oczekiwania.....	45
8.2. Kierunki działań	46

1. Wstęp

Rok 2020 zmienił dotychczasowy porządek świata, a wyrazy „ryzyko” czy „zagrożenie” nabrały nowego, szczególnego znaczenia. Pandemia i lockdown, to najczęściej powtarzane i cytowane słowa w mijającym roku. To rok, w którym niespodziewanie przyszła pandemia **Covid-19**, przez którą to świat całkowicie się przeobraził. Ogarniający kolejne kraje koronawirus z Chin, bardzo negatywnie wpłynął na całokształt życia społecznego. Szybko postępujące zmiany prawa wprowadziły liczne przetasowania w różnych sferach życia człowieka, jak i instytucji.

Dotknęło to także Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich, w którym z dnia na dzień istotnie zmieniła się forma pracy. Wprowadzony reżim sanitarny ograniczył zakres bezpośrednich kontaktów nie tylko z klientami ale również i pomiędzy pracownikami do niezbędnego minimum, szczególnie na początku pandemii. Klienci przyjmowani byli tylko w sprawach pilnych. Sprawy na to pozwalające, były załatwiane telefonicznie lub przez internet. Istota pracy ośrodka, charakter oferowanej pomocy klientom, nie pozwoliły na pracę zdalną. Ośrodek wdrożył więc takie zasady przyjmowania klientów oraz formy pracy, które ograniczały możliwość zakażenia pracowników a równocześnie zapewniały ciągłość obsługi klientów. Wprowadzono zmianowość pracy, poza biurami wydzielono stanowiska do bezpośredniego kontaktu z klientem. Stanowiska te zabezpieczono pleksą, wyposażono w płyn dezynfekcyjny, rękawiczki, przestrzegano obowiązku zasłaniania nosa i ust na terenie całego budynku ośrodka.

Pomimo panującego koronawirusa, usługi opiekuńcze świadczone w domach podopiecznych realizowane były bez większych przeszkód i ograniczeń. W okresie pandemii, ważnym zadaniem Ośrodka stało się objęcie pomocą osób przebywających na kwarantannie lub izolacji domowej. Pomoc ta polegała na zakupie artykułów spożywczych i higienicznych oraz ich dostarczeniu do mieszkania danej osoby.

Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy różnorodną pomoc osobom i rodzinom, które z różnych przyczyn są niezdolne do samodzielnego rozwiązywania problemów życiowych, a w szczególności osobom samotnym starszym, niepełnosprawnym, bezdomnym, zagrożonym wykluczeniem społecznym, pozbawionym środków do życia, ubogim i bezradnym życiowo. Celem Ośrodka jest również kształtowanie postaw społecznych, sprzyjających bezpośredniemu uczestnictwu w działaniach na rzecz osób potrzebujących lub wspierania tych działań.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich jest jednostką organizacyjną gminy. Działa na podstawie Statutu uchwalonego Uchwałą Nr XLIX/409/2018 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 25 lipca 2018 r., Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej, aktów prawnych wydanych przez Radę Miejską w Strzelcach Opolskich, Burmistrza Strzelec Opolskich, Kierownika Ośrodka, przepisów w randze ustaw, rozporządzeń i innych aktów wykonawczych.

2. Analiza zadaniowa budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej

2.1. Plan finansowy oraz jego wykonanie 2020r.

ZADANIA	Plan	Wykonanie	Wykorzystanie
<i>Własne OPS (środki budżetu gminy)</i>	8 734 540,00	8 089 682,34	92,62
<i>Własne (dofinansowanie z budżetu państwa)</i>	1 341 162,33	1 254 560,28	93,54
<i>Zlecone OPS (dotacja z budżetu państwa)</i>	37 384 610,30	37 217 953,99	99,55
RAZEM	47 460 312,63	46 562 196,61	98,11

2.2. Struktura wydatków z wyszczególnieniem rodzajów świadczeń oraz ich obsługi – 2019 i 2020r.

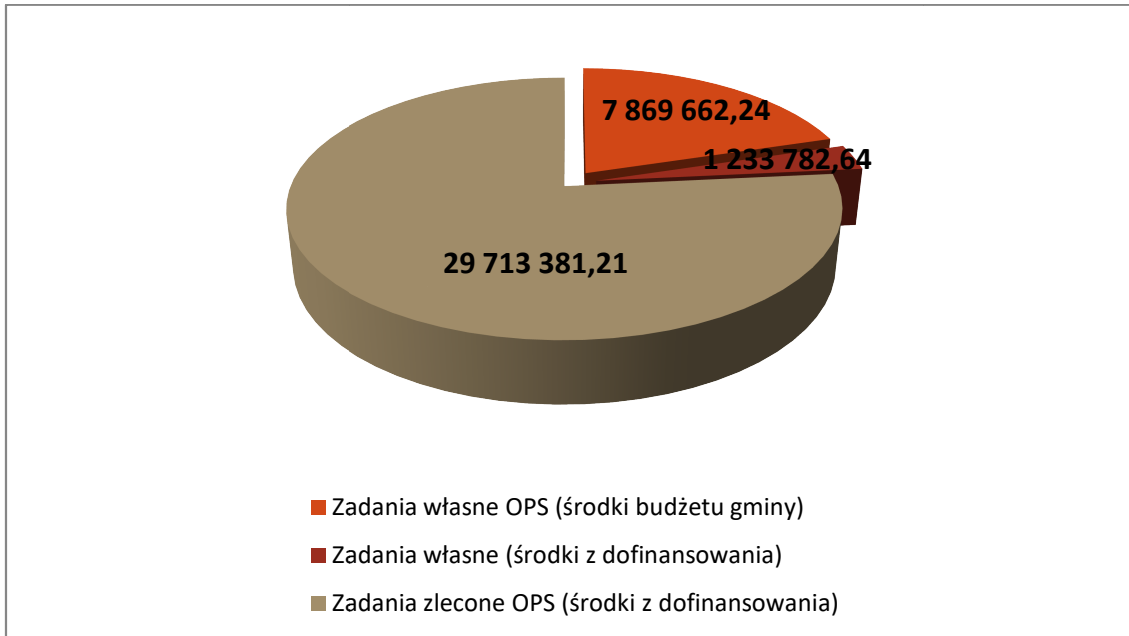
Lp.	Rodział	2019	2020	Dynamika 2020/2019
1.	85153/1 Zwalczanie narkomanii	10 900,00	10 779,36	98,89
2.	85154/1 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	36 476,88	27 341,32	74,96
3.	85195/2 Pozostała działalność	1 440,00	1 136,00	78,89
4.	85202/1 Domy pomocy społecznej	2 090 567,40	2 194 341,83	104,96
5.	85205/1 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	21 449,75	18 158,42	84,66
6.	85213/1 Składki na ubezpieczenie zdrowotne OPS+CIS 20%	0	0	0,00
7.	85213/2 Składki na ubezpieczenie zdrowotne SR	0,00	0,00	0,00
8.	85213/3 Składki na ubezpieczenia zdrowotne(OPS+CIS)80%	61 696,97	61 074,16	98,99
9.	85214/1 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	505 910,00	599 021,88	118,40
10.	85214/3 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	148 286,08	157 096,55	105,94
11.	85215/1 Dodatki mieszkaniowe	779 957,56	735 306,44	94,28
12.	85215/2 Dodatki energetyczne	12 197,99	12 809,07	105,01
13.	85216/1 Zasiłki stałe 20%	0	0	0,00
14.	85216/3 Zasiłki stałe 80%	555 905,09	551 587,92	99,22
15.	85219/1 Utrzymanie OPS	1 864 353,24	1 788 596,82	95,94

16.	85219/2 Wynagrodzenie opiekuna prawnego	5 590,05	9 390,07	167,98
17.	85219/3 Utrzymanie OPS	283 000,00	305 000,00	107,77
18.	85220/1 Mieszkania chronione	730 852,09	775 866,06	106,16
19.	85228/1 Usługi opiekuńcze	733 614,34	854 286,96	116,45
20.	85228/2 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	40 670,00	61 260,00	150,63
21.	85230/1 Pomoc w zakresie dożywiania	107 365,58	100 053,20	93,19
22.	85230/3 Pomoc w zakresie dożywiania	130 000,00	150 079,80	115,45
23.	85295/1 Pozostała działalność	526 989,30	511 757,74	97,11
24.	85295/1 Pozostała działalność - Projekt	0,00	4 090,14	0,00
25.	85295/3 Pozostała działalność - Senior+	0,00	16 360,56	0,00
26.	85415/1 Stypendia (Gmina)	5 596,63	3 340,32	59,68
27.	85415/3 Stypendia	22 386,50	13 361,29	59,68
28.	85501/2 Świadczenia wychowawcze	20 803 411,88	27 911 670,10	134,17
29.	85502/1 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, Za życiem	221,04	33,01	14,93
30.	85502/2 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, Za życiem	7 793 826,13	8 154 536,75	104,63
31.	85503/2 Karta Dużej Rodziny	1940,59	980,45	50,52
32.	85504/1 Wspieranie rodziny	95 343,55	122 373,68	128,35
33.	85504/2 Świadczenie "Dobry start"	980 840,00	978 980,00	99,81
34.	85504/3 Wspieranie rodziny	32 508,00	0,00	0,00
35.	85508/1 Rodziny zastępcze	292 906,43	297 004,28	101,40
36.	85510/1 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	39 124,78	47 330,88	120,97
37.	85513/2 Składki na ubezpieczenie zdrowotne SR	73 464,57	87 191,55	0,00
RAZEM		38 788 792,42	46 562 196,61	120,04

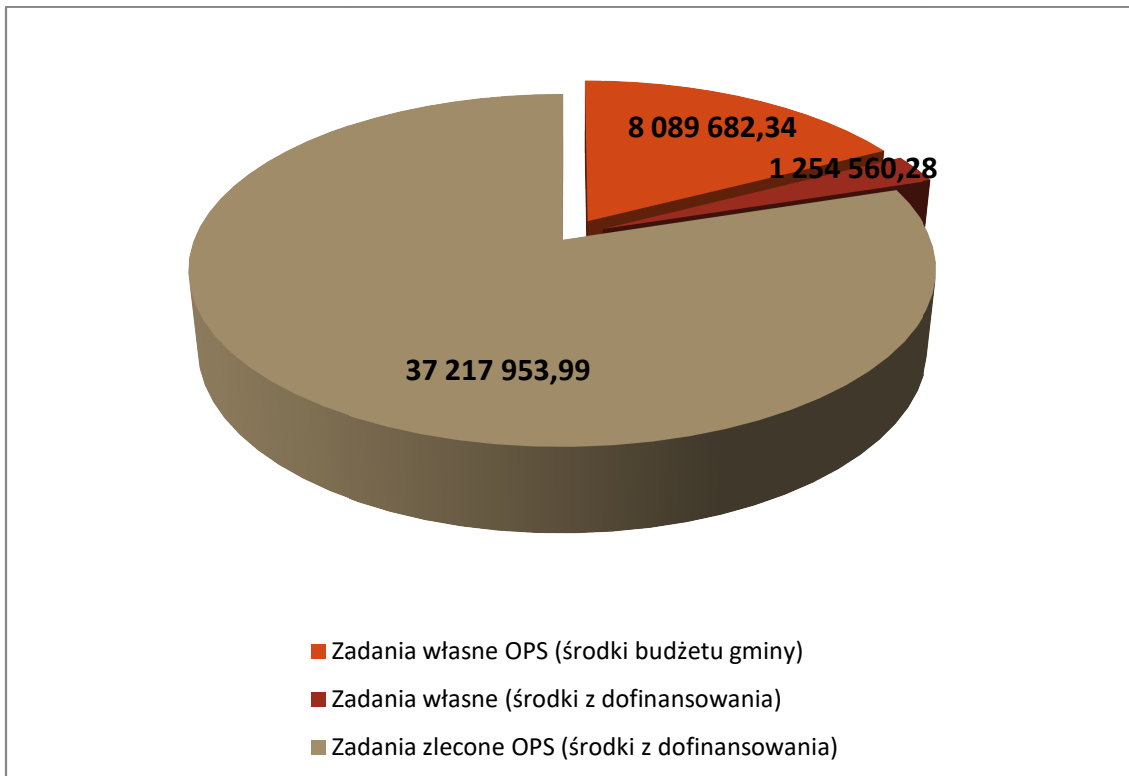
/1 – środki gminy, /2 – dotacja budżetu państwa, /3 – dofin. z budżetu państwa

Udział procentowy poszczególnych źródeł finansowych w budżecie OPS w latach 2019 -2020

Rok 2019

Rok 2020

3. System pomocy społecznej

Kluczowym aktem prawnym systemu pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2020r. poz. 1876, 2369).

W 2020 roku pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto łącznie **511 rodzin**. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła **821**, co stanowiło **2,88 %** ogółu mieszkańców gminy Strzelce Opolskie (28 453). Jest nieznaczny spadek liczby korzystających w stosunku do 2019r. W 2019 roku z pomocy korzystało 520 rodzin z liczbą osób w tych rodzinach 833.

W latach ubiegłych z pomocy społecznej skorzystało:

3,04 % mieszkańców gminy (29 085) – 2018 rok

2,89 % mieszkańców gminy (28 840) – 2019 rok

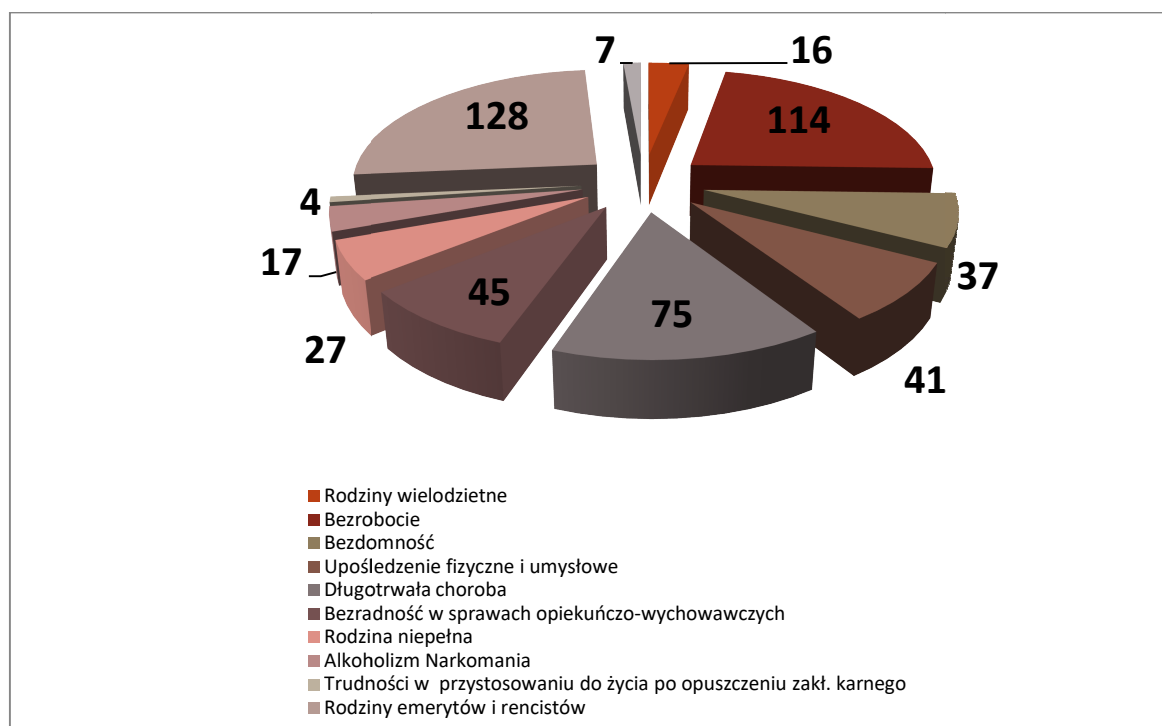
W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało **2 767 decyzji administracyjnych**, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę.

Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego. Podstawową czynnością w przypadku pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkiwania. Liczba sporządzonych wywiadów środowiskowych w związku z przyjętymi wnioskami to **2 168**.

Kryterium dochodowe, uprawniające do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej wynosi odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej (netto) – **701,00 zł**
- dla osoby w rodzinie (netto) – **528,00 zł**

Pomoc społeczna kierowana jest do osób lub rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami. Najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej w roku 2020 były: niskie dochody rodzin emerytów i rencistów, bezrobocie.

3.1. Świadczenia pieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń pieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich w 2020 roku należały:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy
- zasiłek celowy specjalny
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe.

Forma pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:		104	1006	555 905,09 zł	104	117
w tym	dla osoby samotnie gospodarującej	96	914	526 589,09 zł	96	96
	dla osoby pozostającej w rodzinie	9	92	29 316,00 zł	8	22

Zasiłek okresowy to świadczenie przysługujące w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie oraz do czasu otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Przyznawany jest osobom i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego.

Forma pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe ogółem:		101	482	148 286,08 zł	98	188
w tym						
środki własne gminy				0,00 zł		
dotacja z budżetu państwa				148 286,08 zł		
w tym przyznane z powodu:						
bezrobocie		73	335	107 440,08 zł	71	138
długotrwałej choroby		26	59	17 804,00 zł	25	47
niepełnosprawności		14	49	11 614,00 zł	13	32
innej przyczyny		21	39	11 428,00 zł	21	40

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Do otrzymania zasiłku celowego uprawnione są również osoby lub rodziny, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, bądź klęski żywiołowej lub ekologicznej. W tego rodzaju przypadkach świadczenie to może być przyznane niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Forma pomocy	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki celowe	264	x	172 244,00 zł	262	448
<i>w tym między innymi na dofinansowanie do</i>					
<i>zakup opał</i>	24	47	7 800,00 zł	24	35
<i>kosztów leczenia i zakupu leków</i>	39	77	8 198,73 zł	39	52
<i>zakup odzieży</i>	5	6	600,00 zł	5	7
<i>inne</i>	40	391	47 345,00 zł	68	133
Zasiłek celowy na pokrycie kosztów pobytu w schronisku	28	3800	87 023,00 zł	18	28
Zasiłek celowy w związku ze zdarzeniem losowym	7	7	25 000,00 zł	7	20
Zasiłki celowe specjalne	155	409	81 587,00 zł	154	276

Specjalny zasiłek celowy jest bezzwrotnym świadczeniem przyznawanym w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających określone w ustawie o pomocy społecznej kryterium.

Jeśli osoba lub rodzina marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci).

Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego

Ośrodek realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone gminie w zakresie wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobom ubezwłasnowolnioną całkowicie lub częściowo.

Forma pomocy	Liczba opiekunów	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba osób objętych opieką
Wynagrodzenie dla opiekuna za sprawowanie opieki	2	29	9 249,00 zł	4

3.2. Świadczenia niepieniężne realizowane na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Do świadczeń niepieniężnych zaliczają się między innymi:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych,
- sprawienie pogrzebu,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne

3.2.1. Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej kładzie szczególny nacisk na pracę socjalną, świadczoną przez pracowników socjalnych na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie wielopłaszczyznowej diagnozy, na podstawie której konstruowany jest plan pracy z rodziną.

Praca socjalna to działalność zawodowa mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przewyższania trudnych sytuacji życiowych.

Najistotniejszymi elementami w pracy socjalnej, wpływającymi na jej jakość oraz skuteczność są: relacja, komunikacja i motywowanie. Podstawą nawiązywania i budowania relacji są zasady pracy socjalnej, w szczególności: zasada podmiotowości, zasada obiektywizmu, zasada poufności. Nawiązanie relacji z osobą lub rodziną jest głównym elementem procesu pomocowego i decyduje o skuteczności pracy socjalnej.

Forma pomocy	Liczba Rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym	
		na wsi	
Praca socjalna	259	51	434
Wyłącznie w postaci pracy socjalnej	23	7	51

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Kontrakt socjalny pracownicy socjalni zawierają w każdej sytuacji, w której na przyznanie świadczeń z pomocy społecznej będzie mieć wpływ aktywność osoby lub rodziny ubiegającej się o przyznanie świadczeń. Kontrakt socjalny ponadto można zawrzeć również z rodziną lub osobą, które uczestniczą w indywidualnym programie usamodzielnienia, integracji lub wychodzenia z bezdomności. Przy zawieraniu kontraktu ważne jest zaangażowanie obydwu stron. Zawierając kontrakt, ośrodek pomocy społecznej zobowiązuje się do udzielenia wsparcia, a klient - np. do znalezienia pracy lub podjęcia leczenia odwykowego. Jeżeli jednak beneficjent pomocy nie będzie wywiązywał się ze swoich obowiązków zawartych w kontrakcie, to wsparcie udzielone przez ośrodek pomocy zostanie mu cofnięte.

Forma pomocy	Liczba kontraktów socjalnych	Liczba osób objęta kontraktami socjalnymi
Praca socjalna prowadzona w oparciu o :		
Kontrakt socjalny	16	16

3.2.2. Usługi poradnictwa

Punkt konsultacyjno-informacyjny

W budynku Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Habryki działa punkt konsultacyjny w ramach którego są udzielane porady z zakresu pomocy prawnej i pomocy psychologicznej. Z pomocy mogą skorzystać osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków i innych używek, pokrzywdzeni przemocą w rodzinie, i inni potrzebujący wsparcia.

Punkt działa w środy i czwartki od godziny 16.00 do 19.00. Porady udzielane są bezpłatnie.

Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Prześwstwem

W budynku Ośrodka Pomocy Społecznej od 2020 roku działa punkt pomocy w ramach którego są udzielane porady z zakresu pomocy prawnej i pomocy psychologicznej jak również wsparcia finansowego. Z pomocy mogą skorzystać osoby poszkodowane w wyniku przestępstwa.

Punkt czynny jest w wtorki i czwartki od godziny 15:30 do 17:30. Porady udzielane są bezpłatnie. Numer telefonu działającego całodobowo 885 655 024.

3.2.3. Usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Usługi opiekuńcze to różne formy pomocy udzielanej w ramach systemu wsparcia socjalnego. Mogą z nich korzystać osoby z niepełnosprawnościami, osoby chore krótkoterminowo albo przewlekle, osoby starsze i samotne, jeśli potrzebują na co dzień pomocy innych osób, a nie mogą jej uzyskać od osób, które wspólnie z nią mieszkają i innych członków rodziny.

Usługi opiekuńcze dzielą się na 3 rodzaje:

- Usługi opiekuńcze,
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w 4 obszarach:

1. Zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych osoby wymagającej wsparcia,
2. Opieka higieniczna nad osobą wymagającą wsparcia,
3. Zabiegi pielęgnacyjne zalecone przez lekarza,
4. Zapewnienie, w miarę możliwości, kontaktów z osobą wymagającą wsparcia

Specjalistyczne usługi opiekuńcze - to usługi opiekuńcze dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z typu schorzenia lub niepełnosprawności. Takie usługi są świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, np. pielęgniarkę, psychologa, pedagoga, logopedę, pracownika socjalnego, terapeutę zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej, rehabilitanta.

O wsparcie w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami, niesamodzielne, niezaradne z powodu różnych zaburzeń (innych niż psychiczne) oraz osoby samotne. Warunkiem uzyskania takiej pomocy jest fakt, że osoby te wymagają indywidualnego wsparcia, ponieważ w wyniku pogłębiającej się choroby nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmują następujące obszary wsparcia:

1. Uczenie i rozwijanie u podopiecznego umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
2. Pielęgnację podopiecznego, jako element procesu leczenia,
3. Rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu podopiecznego zgodnie z zaleceniami lekarza.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - to szczególny rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych udzielanych osobom, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w codziennym funkcjonowaniu, a zwłaszcza w relacjach z otoczeniem, edukacji, zatrudnieniu i realizacji spraw bytowych. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez osoby z kwalifikacjami zawodowymi m.in. psychologa, pedagoga, logopedy, pracownika socjalnego, terapeuty zajęciowego.

W zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi mieszczą się usługi specjalistyczne (wymienione powyżej) oraz usługi dodatkowe, a mianowicie:

- ✓ Pomoc mieszkaniowa dla osoby wymagającej wsparcia,
- ✓ Zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi lub niepełnosprawnością intelektualną dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają takiego dostępu zapewnionego.

Świadczenia z zakresu usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są w domu podopiecznego i – zgodnie z potrzebami – w jego najbliższym otoczeniu.

Tabela: Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych.

LATA	RODZAJE USŁUG	OSOBY SAMOTNE	OSOBY SAMOTNIE GOSPODARUJĄCE	OSOBY W RODZINIE	OGÓŁEM
2019	Usługi opiekuńcze	8	49	10	67
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	2	18	17	37
	Usługi specjalistyczne - zlecone	2	4	4	10
	Ogółem	12	71	31	114
2020	Usługi opiekuńcze	13	49	8	70
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	3	22	19	44
	Usługi specjalistyczne - zlecone	2	3	3	8
	Ogółem	18	74	30	122

W 2020 roku rzeczywista liczba osób korzystających z różnych rodzajów usług opiekuńczych (w ramach zadań własnych i zleconych) wyniosła 100 osób. Ilość osób wykazana w powyższej tabeli (tj. 122) wynika z tego, iż:

- 1 osoba korzystała z trzech rodzajów usług opiekuńczych
- 21 osób korzystało z dwóch rodzajów usług opiekuńczych.

(122 - 22 osoby korzystające więcej niż z jednego rodzaju usług = 100 osób - faktyczna liczba osób, które zostały objęte pomocą). Spośród 100 osób objętych pomocą, 88 - to osoby mieszkające w mieście, zaś 12 - to osoby zamieszkujące na terenach wiejskich.

Do wykonywania powyższych rodzajów usług w ramach zarówno zadań własnych jak i zleconych w 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 8 opiekunek środowiskowych, 1 pielęgniarkę świadczącą specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz 2 rehabilitantów. 1 terapeuta wykonywał specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Tabela: Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych z podziałem na płeć.

LATA	RODZAJE USŁUG	KOBIETY	MEŹCZYŹNI	OGÓŁEM
2019	Usługi opiekuńcze	49	18	67
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	23	14	37
	Usługi specjalistyczne - zlecone	7	3	10
	Ogółem	79	35	114
2020	Usługi opiekuńcze	54	16	70
	Usługi opiekuńcze specjalistyczne	35	9	44
	Usługi specjalistyczne - zlecone	6	2	8
	Ogółem	95	27	122

Tabela: Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych z uwzględnieniem rodzaju odpłatności.

Lp.	Lata	Usługi bezpłatne	Usługi częściowo odpłatne	Usługi pełnopłatne	Ogółem osób
1	2019	17	32	65	114
2	2020	18	40	64	122

Odpłatność za wykonywane usługi opiekuńcze ustalana jest na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz Uchwały Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich. Od 01.01.2020 r. koszt ten za 1 godzinę usług opiekuńczych wynosi 20,00 zł., specjalistycznych usług opiekuńczych – 25,00 zł. zaś w przypadku

specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi 30,00 zł dla osób dorosłych lub 80,00 zł dla dzieci.

Tabela: Wykonanie usług opiekuńczych ze względu na ilość godzin.

Lp.	Lata	Ilość godzin		Ogółem
		Usługi opiekuńcze	Usługi specj. (rehabilitacja)	
1.	2019	13 820,5	3 038,0	16 858,50
2.	2020	15 115,0	2 802,5	17 917,50

Z powyższej tabeli wynika, że w 2020 r., wykonano 17 917,5 godzin usług. Jest to wzrost o 6,28 % w stosunku do ilości godzin wykonanych w roku 2019. Wzrost ten wynika ze zwiększonej ilości godzin świadczonych usług opiekuńczych.

Tabela: Odpłatność podopiecznych za wykonane usługi opiekuńcze.

Lp	Lata	Usługi opiekuńcze	Usługi specjalistyczne (rehabilitacja)	Ogółem
		Zadania własne	Zadania własne	Zadania własne
1.	2019	76 601,47	37 203,30	113 804,77
2.	2020	121 471,83	42 890,70	164 362,53

Jak wynika z powyższej tabeli ogólna odpłatność w kwocie 164 362,53 zł w roku 2020, stanowi wzrost o 44,42 % w stosunku do roku 2019 r. Wzrost odpłatności za usługi jest skutkiem większej ilości godzin wykonanych usług opiekuńczych oraz zwiększeniem kosztu za godzinę usług.

Tabela: Liczba rodzin, osób, godzin i odpłatności za wykonane specjalistyczne usługi opiekuńcze.

L.p	lata	Liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba godzin	Wniesiona odpłatność
1	2019	10	24	2 033,5	14 785,60
2	2020	8	14	1 752,00	20 874,50

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2020 roku była ustalana na podstawie § 4 ust.3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, z uwzględnieniem Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz Zarządzenia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Nr 39/2019 z dnia 02.12.2019 r. w sprawie ustalenia ceny za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3.2.4. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w tych domach

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 16 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Do domu pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. Zobowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt są w kolejności:

1. mieszkaniiec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu,
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej
  - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
  - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby o których mowa w pkt a i b. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą także wnosić osoby nie wymienione w pkt 2.

Tabela 1: Odpłatność gminy i osób zobowiązanych, w latach 2019 - 2020.

Rok	Opłata Gminy za mieszkańców w domu pomocy społecznej	Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w domu pomocy społecznej	Opłata osób zobowiązanych zgodnie z art.103 ust.2 ustawy o pomocy społecznej
2019	2 090 567,40 zł.	1 724,89zł.	264 883,00 zł.
2020	2 194 341,83 zł	1885,17 zł	205 792,69 zł

Tabela 2: Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej, w latach 2019 - 2020.

Rok	Ilość osób przyjętych	Ilość osób, które opuściły dom pomocy społecznej, i które zmarły w domu pomocy społecznej	Ilość osób przebywających w danym roku w domu pomocy społecznej	Ilość osób przebywających w domu pomocy społecznej na dzień 31-12-2019
2019	23	opuściło 4 osób	101	71
		zmarło 25 osób		
2020	26	opuściły 3osoby	97	73
		zmarło 21 osób		

Z analizy Tabeli 1 wynika, iż gmina ponosi coraz większe koszty utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej. Wynika to ze wzrostu średniego kosztu utrzymania mieszkańca. Ilość osób przebywających w domach pomocy społecznej w 2020 roku w stosunku do roku 2019 uległa niewielkiemu zwiększeniu (Tabela 2). Może to oznaczać, że zwiększyła się liczba osób , które wymagają całkowitej pomocy i opieki ze strony gminy, a której rodzina nie jest w stanie zapewnić w miejscu zamieszkania, a usługi opiekuńcze nie są wystarczającą formą pomocy.

3.2.5. Kierowanie i ponoszenie kosztów pobytu mieszkańców gminy w Schroniskach dla Bezdomnych

Zgodnie z art.48 ustawy o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielanie schronienia należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Tymczasowe schronienie może być udzielone również w formie ogrzewalni, która umożliwi interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych co najmniej w miejsca siedzące. Przyznanie niezbędnego ubrania następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz do pory roku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w związku z brakiem na terenie gminy Strzelce Opolskie schroniska utworzonego i wyposażonego zgodnie z wymaganymi warunkami, posiada podpisane umowy z następującymi schroniskami:

- Schronisko dla osób bezdomnych w Bielicach;
- Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Bielicach
- Schronisko dla osób bezdomnych (koedukacyjne) w Kokotku
- Schronisko dla osób bezdomnych w Opolu

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
SCHRONIENIE	22	87023,00	18	23

W razie konieczności osoby bezdomne kierowane są do Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „BARKA”, które prowadzi domy wspólnotowe w formie schronisk ale nie spełniają one standardów wynikających z przepisów.

3.2.6. Mieszkania Chronione, Mieszkania Chronione „Za Życiem” oraz tymczasowe miejsca schronienia w sytuacjach kryzysowych.

Mieszkania chronione.

Decyzją Burmistrza Strzelce Opolskich z dnia 6 czerwca 2018 roku ustanowiono trwałe zarząd na rzecz Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich, budynku mieszczącego się na ul. Kardynała S. Wyszyńskiego 10, z przeznaczeniem na mieszkania chronione. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej, która zastępuje pobyt w placówce całodobowej typu dom pomocy społecznej oraz zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną. OPS dysponuje 24 mieszkaniami, w pełni zasiedlonymi. Zgodnie z art. 53 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej, pomoc w

formie mieszkania chronionego można przyznać ze względu na: trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę. Rodzaj i zakres wsparcia świadczonego w mieszkaniach chronionych uzależniony jest od indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych osób korzystających ze wsparcia.

Decyzja o otrzymaniu wsparcia w formie pobytu w mieszkaniu chronionym wydawana jest, po dokonaniu uzgodnień pomiędzy pracownikiem socjalnym a osobą ubiegającą się do korzystania ze wsparcia. Rodzaj i zakres świadczonego wsparcia mogą ulegać zmianie, w zależności od oceny sytuacji osoby korzystającej ze wsparcia w mieszkaniu chronionym, dokonywanej co najmniej raz na trzy miesiące. Oceny dokonują wspólnie pracownik socjalny, osoba korzystająca ze wsparcia oraz osoba odpowiedzialna za jego realizację – opiekun mieszkań chronionych.

Pobyt w mieszkaniu chronionym jest odpłatny. Zarządzeniem Nr 57 / 2020 Burmistrza Strzelc Opolskich z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie miesięcznego kosztu utrzymania mieszkania chronionego, odpłatność za pobyt w 2020 r. została ustalona w kwocie 1 220,00 zł. Mieszkańcy ponoszą procentową odpłatność uzależnioną od wysokości dochodu.

Na realizację zadania wydatkowano w 2020 r. kwotę 330 377,52 zł, są to koszty stałe związane z utrzymaniem mieszkania (koszty zatrudnienia opiekuna mieszkań chronionych, obsługa systemu przyzywowego, alarmowo pożarowego, administrowanie obiektu, energia elektryczna, gaz, woda, itd.) oraz koszt niezbędnego wyposażenia. Dochody z tytułu wpłat mieszkańców wyniosły 93 617,14 zł.

Mieszkania chronione „Za Życiem”.

Głównym celem Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” jest umożliwienie rzeczywistej i pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie psychologiczne, społeczne, funkcjonalne i ekonomiczne ich rodzin poprzez:

- zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne;

- tworzenie i rozwój mieszkalnictwa chronionego oraz wspomaganego na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zarządzeniem Nr 58 / 2020 Burmistrza Strzelec Opolskich z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie miesięcznego kosztu utrzymania mieszkania chronionego „Za Życiem”, odpłatność za pobyt w 2020 r. wynosiła 3660,00 zł, od mieszkania.

Na koniec grudnia 2020 r. przebywało w mieszkaniach 15 osób. Na realizację zadania wydatkowano w 2020 r. kwotę 427 812,54 zł, są to koszty stałe związane z utrzymaniem mieszkania (obsługa systemu przyzywowego, alarmowo-pożarowego, administrowanie obiektu, energia elektryczna, gaz, woda, itd.) oraz wyposażenie. Dochody z tytułu wpłat mieszkańców wyniosły 72 838,88 zł.

Tymczasowe miejsce schronienia w sytuacjach kryzysowych.

Zarządzeniem Nr 16 / 2018 Burmistrza Strzelec Opolskich z dnia 10 stycznia 2018 r. upoważniono Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do gospodarowania częścią nieruchomości stanowiącej własność Gminy Strzelce Opolskie położonej przy ul. Kardynała S. Wyszyńskiego 10, celem realizacji zadań statutowych związanych z zapewnieniem pomieszczeń tymczasowych w sytuacjach kryzysowych. Są utworzone 4 takie pomieszczenia. Kierowane tam osoby, to osoby nie mogące pozostać w dotychczasowym miejscu zamieszkania na przykład z powodu zdarzenia losowego (zniszczenie mieszkania), wymagające natychmiastowego wsparcia w tym kobiety z dziećmi będące ofiarami przemocy w rodzinie, eksmisji.

Pomieszczenia przyznawane są po dokonaniu indywidualnej analizy sytuacji bytowej osoby potrzebującej. Pobyt w pomieszczeniach jest odpłatny. Zarządzeniem Nr 59 / 2020 Burmistrza Strzelec Opolskich z dnia 20 marca 2020 r. na 2020 r. został on ustalony w kwocie 391,00 zł miesięcznie. Przy czym osoby nie spełniające warunku kryterium dochodowego, ponoszą procentową odpłatność uzależnioną od wysokości dochodu. Jeżeli dochód nie przekracza kryterium dochodowego, wynikającego z ustawy o pomocy społecznej osoby nie ponoszą żadnej odpłatności.

W 2020 r. z pomieszczeń tymczasowych w sytuacjach kryzysowych korzystały 2 osoby z eksmisji i 3 osoby z interwencji kryzysowej.

3.2.7. Inne świadczenia niepieniężne

3.2.7.1 Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i Uchwałą Nr V/52/2019 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 30 stycznia 2019r. Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do sprawienia pogrzebu osobom zmarłym, które zamieszkiwały na terenie gminy a nie ustalono osób, które mogłyby je pochować.

W 2020 r. sprawiono pogrzeb **5 osobom**.

Koszt świadczeń wyniósł **12 374,00 zł**.

Faktycznie poniesione koszty przez gminę to kwota **8 550,00 zł** z czego:

- ✓ Dwa pogrzeby – 5 000,00zł
- ✓ Jeden pogrzeb dziecka – 1 550,00 zł
- ✓ 2 pochówki szczątków ludzkich – 2000,00 zł

Pozostała część wydatków była zrefundowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

3.2.7.2 Opłacanie składek zdrowotnych za osoby uprawnione do zasiłku stałego oraz uczestników zajęć w Centrum Integracji Społecznej.

WYSZCZEGÓLNIENIE (na podstawie ustawy z dn. 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finans. ze środków publicznych art. 66 ust. 1)	Liczba świadczeniobiorców*, za których jest opłacana składka zdrowotna	Liczba składek należnych	Koszt składek należnych w zł**		
			ogółem (4 + 5)	z tego:	
				opłaconych	nieopłaconych
0	1	2	3	4	5
Osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrow. z innego tytułu - pkt. 26	95	957	48419	48 419	0
Osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej - pkt. 30	34	218	12 655	12 655	0
OGÓŁEM	X	1 175	61 074	61 074	0

3.2.7.3 Pomoc w formie posiłku

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc w postaci gorącego posiłku przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

FORMY POMOCY	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Posiłki	23460	337 518,50	99	118

3.3. Zespół interdyscyplinarny d.s. przeciwdziałania przemocy

Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Strzelce Opolskie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z. 2020 poz. 218 z późn.zm.), a także Uchwała Nr X/110/2019 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Strzelcach Opolskich oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Do dnia 28 maja 2019 r. obowiązywała Uchwała Nr LV/434/10 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 10 listopada 2010 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zarządzeniem Nr 28/2011 Burmistrza Strzelec Opolskich z dnia 10 lutego 2011 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

1. Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich
3. Komendy Powiatowej Policji w Strzelcach Opolskich
4. Oświaty
5. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich
6. Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich
7. Ochrony zdrowia
8. Organizacji pozarządowej – Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Strzelcach Opolskich.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie miasta i gminy Strzelce Opolskie.

Głównym celem działalności zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

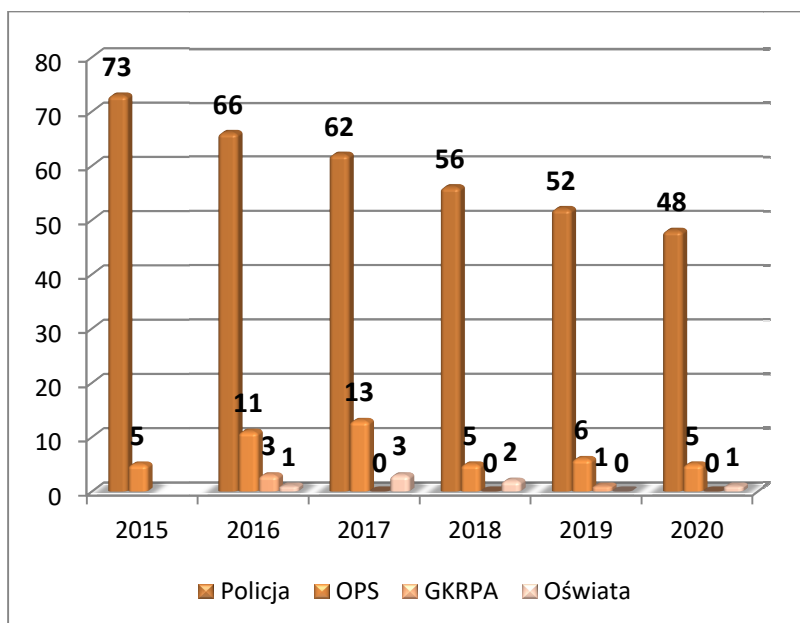
Adresatami działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny są:

- ofiary przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy, osoby starsze, niepełnosprawne, sprawcy przemocy w rodzinie.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy w szczególności:

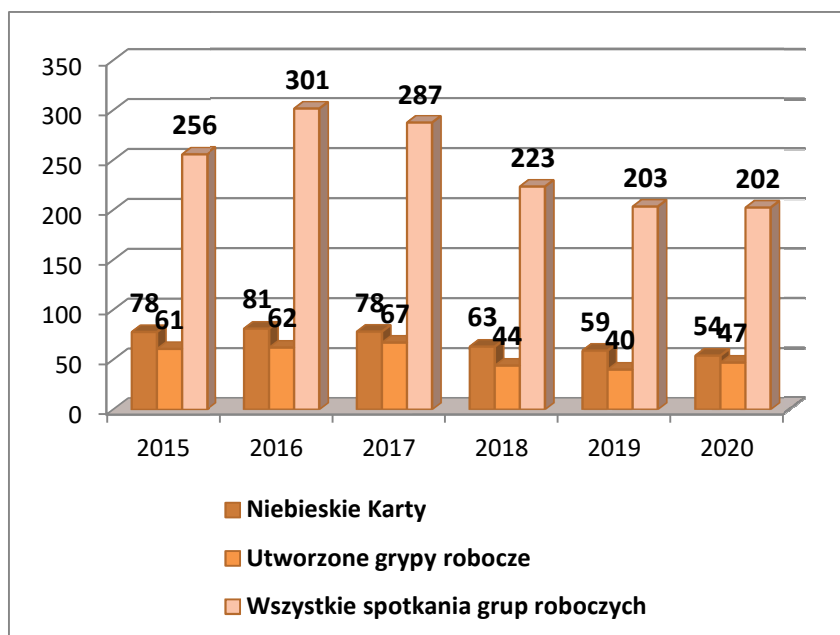
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”. W roku 2020 wszczętych zostało **54 procedur Niebieskiej Karty**, przez instytucje do tego powołane. Karty te przekazywane były do Przewodniczącego Zespołu, który następnie podejmował decyzję o zwołaniu posiedzenia grupy roboczej.

Grupy robocze w ramach swych działań w stosunku do konkretnego przypadku dokonywała diagnozy, opracowywała i realizowała plan pomocy, monitorowała sytuację danej rodziny, dokumentowała podejmowane działania, określała działania pointerwencyjne jak i również podejmowała decyzje o skierowaniu stosownych wniosków do instytucji decyzyjnych (Sąd, Prokuratura, Policja).

W roku 2020 w ramach wszczętych procedur Niebieskiej Karty **utworzonych zostało 47 grup roboczych. Wszystkich spotkań grup roboczych odbyło się 202.** Działając zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie skierowane zostały **34** wnioski do Prokuratury Rejonowej w Strzelcach Opolskich o wszczęcie postępowania w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy.

Członkowie Zespołu i grup roboczych, biorąc pod uwagę dobro małoletnich dzieci w rodzinach, gdzie występowało podejrzenie stosowania przemocy, w **16** przypadkach powiadomili

o sytuacji Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich – III Wydział Rodzinny i Nieletnich, który prowadzi działania w ramach swych kompetencji. Ponadto **23** osoby, wobec których istniało podejrzenie stosowania przemocy, zostało skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzelcach Opolskich w związku z problemem nadużywania alkoholu.

Członkowie zespołu i grup roboczych w ramach swych działań pomocowych kierowali osoby dotknięte przemocą jak i również osoby podejrzane o stosowanie przemocy do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Strzelcach Opolskich przy ulicy Habryki 11 (budynek Środowiskowego Domu Samopomocy), gdzie istnieje możliwość skorzystania z pomocy i wsparcia specjalistów, porad z zakresu pomocy prawnej i psychologicznej.

W roku 2020 udzielono:

- 216 porad w Punkcie dla osób doświadczających przemocy,
- 273 porad psychologicznych,
- 183 porad terapeutycznych dot. uzależnień
- 60 porad prawnych dla osób z problemem alkoholowym, ofiar i sprawców przemocy.

3.4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz realizacji Gminnego Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz organizacja pieczy zastępczej wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020, poz. 821 z późn.zm.). Ustawa ta określa m. in.:

- zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich Uchwałą Nr XXIV/159/2012 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 20 czerwca 2012 r. został wyznaczony do realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z istniejącym stanem prawnym gmina zobowiązana jest do opracowywania i realizacji 3-letnich programów wspierania rodziny. Uchwałą Nr X/108/2019 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 29 maja 2019 r. został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021. Głównym celem programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin, sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W ramach realizowanych działań Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy np. na zakup żywności, odzieży, środków czystości, opału, pokrycia kosztów leczenia, opłaty mieszkaniowe, itp. Rodziny w ramach wsparcia korzystały z dożywiania dzieci i młodzieży odpowiednio w żłobku, przedszkolach, szkołach, w stołówce Strzeleckiej Spółdzielni Socjalnej. W roku 2020 Ośrodek realizował między innymi następujące Programy:

- Posiłek w szkole i w domu,
- Dobry start,
- Rodzina 500 plus,

- Karta dużej Rodziny,
- „Za życiem”.

Ważną formą wsparcia dla rodziny są świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Powyższe świadczenia i pomoc przyczyniają się do zabezpieczenia potrzeb bytowych rodzin i dzieci.

W ramach realizacji zadań wynikających z Programu rodziny mają możliwość korzystania z bezpłatnego wsparcia specjalistów tj. psychologów, prawników, terapeutów.

Zadaniem gminy wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny. Celem pracy asystenta jest zapewnienie wsparcia wszystkim członkom rodziny, osiągnięcie przez rodzinę stabilności życiowej, która umożliwiałyby jej wychowywanie dzieci. Do nadrzędnych zadań asystenta rodziny należy przeciwdziałanie oddzieleniu dziecka od rodziny, a w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, podjęcie wszelkich działań umożliwiających jak najszybszy jego powrót do rodziny biologicznej. Współpraca asystenta z rodziną rozpoczyna się od opracowania z członkami rodziny diagnozy przyczyn problemów w funkcjonowaniu rodziny, określenia możliwości poprawy sytuacji, wypracowania wspólnie z członkami rodziny planu wdrażania zmian w celu poprawy sytuacji rodziny oraz osiągnięcia przez nią samodzielności. Dokonuje się także analizy zasobów środowiskowych i instytucjonalnych, z których rodzina może korzystać celem przezwyciężenia swoich trudności. Asystent rodziny współpracuje także z wieloma osobami i instytucjami, które zajmują się pracą z dzieckiem i rodziną, np. kuratorzy, pedagodzy, pracownicy socjalni, koordynatorzy, organizacje pozarządowe, itp. Wspólnie poszukują możliwości rozwiązania poszczególnych problemów, analizują sytuację, motywują członków rodziny, udzielają im wsparcia. Ponadto asystent rodziny w przypadku wystąpienia problemu przemocy w rodzinie aktywnie uczestniczy w spotkaniach grupy roboczej i podejmuje działania celem przezwyciężenia tego problemu przemocy. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich zatrudnionych jest **2 asystentów** rodziny na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, w zadaniowym systemie czasu pracy. Praca asystenta polegała na zdiagnozowaniu, przy wsparciu pracownika socjalnego, sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowania planu działania. W ramach obowiązków asystent uczył dorosłych członków rodziny dysponowania finansami, prowadził aktywizację zawodową. W wielu sytuacjach porządkował sprawy związane z zaległościami w zakresie opłat mieszkaniowych, zaciąganych zobowiązań, zajęć komorniczych. W przydzielonych do pracy przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodziny do podjęcia leczenia odwykowego. W roku 2020 wsparciem asystentów objętych było łącznie **33 rodziny, w których przebywało 61 dzieci.**

W roku 2020 Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło Program Asystent Rodziny na rok 2020, w ramach którego uzyskano środki finansowe na dofinansowanie w formie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny. **Otrzymało dotację w łącznej kwocie 2 550,00 zł, którą wykorzystano w całości.**

Zadaniem gminy, które nałożyła ustawa jest również uczestniczenie w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W myśl art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku

umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z terenu gminy Strzelce Opolskie, w pieczy zastępczej w 2020 r. przebywało w sumie **41 dzieci**. Łączne wydatki na realizację pieczy zastępczej w **2020 r. wyniosły – 344 335,16 zł**, w 2019 r. - 332 031,21 zł. Powodem zwiększenia kwoty wydatkowanej na pieczę zastępczą jest wzrost liczby dzieci. Zgodnie z wyrokiem sądowym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych została umieszczona 2 dzieci.

4. Realizacja programów

4.1. Pomoc udzielana w ramach programu rządowego „Posiłek szkole i w domu” na lata 2019-2023

Od 1 stycznia 2019r. Uchwałą Rady Ministrów wszedł w życie Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, program ten, zastąpił program pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”. Program ma na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów, osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Działania realizowane w ramach Programu:

1. finansowanie posiłków w placówkach oświatowych i innych dla osób spełniających kryteria programu,
2. przyznawanie i wypłacanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

Do udzielania pomocy w zakresie dożywiania mają zastosowanie przepisy ustawy o pomocy społecznej. Pomoc może być przyznana osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekracza 150% kwoty kryterium dochodowego: tj. **1051,50 zł** w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz **792 zł** na osobę w rodzinie.

Na terenie gminy Strzelce Opolskie dożywianie w ramach Programu w okresie sprawozdawczym prowadziło **12 placówek** w tym:

- ✓ 7 szkół,
- ✓ 2 przedszkola,
- ✓ DPS w Kadłubie
- ✓ Klub Seniora ul. Parafialna 2
- ✓ Stołówka Strzeleckiej Spółdzielni Socjalnej

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	w tym na wsi
KOSZT PROGRAMU OGÓŁEM (w zł) 2)	250 133,00	45 149,00
z tego: środki własne	100 053,20	18 812,00
dotacja	150 079,80	26 337,00

Gmina Strzelce Opolskie od wielu lat realizuje program tego typu, finansując m.in.: posiłki dzieciom i młodzieży w okresie przedszkolnym i szkolnym oraz posiłki osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, tj. m.in. ubóstwo, bezdomność, bezrobocie czy zdarzenie losowe, w szczególności: samotnym, w podeszłym wieku, chorym, niepełnosprawnym, spełniającym kryterium dochodowe.

PROGRAM "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"								
WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	w tym na wsi	w tym:					
			dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
			OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM OGÓŁEM	239	56	29	9	54	12	160	36
w tym liczba osób korzystających z: posiłku 1)	106	19	3	0	39	9	64	10
zasiłku celowego	170	46	26	9	25	6	119	31

WYSZCZEGÓLNIENIE	ZASIŁEK CELOWY na zakup żywności	
	OGÓŁEM	w tym na wsi
1	2	3
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	99	26
Liczba rodzin	99	26
Liczba osób w rodzinach	170	46
Liczba świadczeń	291	85
Kwota świadczeń (w zł) 1)	31 314	8 050
z tego: środki własne	20 080	5 600
dotacja	11 234	2 450
Koszt jednego świadczenia (w zł)	107,61	94,71

4.2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2020r.

Celem Programu jest wsparcie osób i rodzin podlegających deprivacji materialnej polegającej na braku możliwości zaspokojenia potrzeb żywnościowych. Umowa na realizację zadania została podpisana pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich a Bankiem Żywności w Luboszycach.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej należało:

- akcja informacyjna o Programie skierowana do mieszkańców gminy,
- wydawanie skierowań dla osób zakwalifikowanych do Programu,
- wydawanie produktów żywnościowych.

Żywność wydawana była dwa razy w miesiącu osobom zakwalifikowanym do Programu (osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekracza **200 % kryterium** dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 1402 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1056 zł dla osoby w rodzinie).

Osoby potrzebujące otrzymywały artykuły: mączne, mleczne, mięsne, olejowe, cukier, warzywa i owoce. W ramach Programu przewidziano działania towarzyszące w formie bezpłatnych warsztatów i szkoleń dotyczących m.in.: przygotowywania posiłków, zdrowego odżywiania, sprawnego zarządzania budżetem domowym, zapobiegania marnowaniu żywności.

Osoby objęte programem:

RAZEM osób	do 100%	100-200%	kobiet	mężczyzn	Dzieci do 15 lat	Powyżej 65 lat	Pozostałe osoby	Bezdomni	Niepełnosprawni	Migranci, mniejszości	Pozostałe
597	302	295	316	281	210	32	355	0	124	0	473

Ilość w Tonach	Groszek z marchewką	Fasola biała	Koncentrat pomidorowy	Buraczki wiórki	Powidła śliwkowe	Makaron jajeczny	Makaron kukurydziany	Ryz biały	Kasza gryczana	Herbatniki maślane	Mleko UHT	Ser podpuszczkowy	Szynka drobiowa	Szynka wieprzowa	Paszтет wieprzowy	Kabanosy wieprzowe	Filet z makreli w oleju	Cukier biały	Miód wielokwiatowy	Olej rzepakowy	Gołąbki w sosie pomidorowym
2,296	1,896	9,1904	0,756	1,2888	3,240	0,73	2,160	1,071	0,576	5,044	1,650	1,940	0,00	0,33984	0,00	1,09072	2,88000	0,00	2,86500	1,21040	

4.3. Program „Karta Dużej Rodziny”

Zasady otrzymania Karty Dużej Rodziny określa ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Na jej podstawie rodziny wielodzietne mogą skorzystać z rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym ważną Kartę polegają na otrzymaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności.

Kartę Dużej Rodziny może otrzymać każdy członek rodziny, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu przynajmniej troje dzieci, czyli:

- ojciec i matka,
- macocha lub ojczym (małżonek jednego z rodziców),
- dzieci,
- Kartę mogą dostać także rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

Od 1 stycznia 2019 roku Kartę Dużej Rodziny mogą uzyskać również rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie:

- rodzicom — bezterminowo,
- dzieciom — do ukończenia 18 lat,
- dzieciom, które dalej uczą się w szkole lub studiują — do ukończenia nauki, maksymalnie do ukończenia 25 lat,
- dzieciom niepełnosprawnym — na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

W 2020 roku: – wpłynęły **119 wniosków** o wydanie Kart Dużej Rodziny,

Ilość przyznanych kart od początku programu		
Nazwa jednostki	Liczba zamówionych kart tradycyjnych	Liczba zamówionych kart elektronicznych
Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich	326	296

4.4. Lokalny Program Wsparcia Systemu Pomocy Społecznej – „Wsparcie rodzin wielodzietnych w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi”.

Uchwałą nr XXV/231/2020 Rady Miejskiej w Strzelcach z dnia 29 lipca 2020 w sprawie utworzenia programu osłonowego w zakresie wspierania rodzin wielodzietnych w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjęto LOKALNY PROGRAM WSPARCIA SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ „Wsparcie rodzin wielodzietnych w ponoszeniu kosztów związanych z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnym”. Beneficjentami programu są rodziny wielodzietne (w tym również rodziny zastępcze) spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, mające na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do 18 roku życia lub do 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje, a do 26 roku życia jeśli przypada on w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia. Pomoc finansowa udzielana jest w kwocie równej opłacie ponoszonej za

trzecie i kolejne dziecko w rodzinie w wieku do 18 roku życia lub do 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje, a do 26 roku życia jeśli przypada on w ostatnim roku studiów, do ich ukończenia.

W 2020 roku wsparciem objętych zostało **214** rodzin, w których jest 1058 osób na łączną liczbę świadczeń **1966** o wartości **43 469,00** zł.

4.5. Prace społecznie użyteczne

Dnia 15 stycznia 2020 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Powiatem Strzeleckim a Gminą Strzelce Opolskie w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych. W ramach porozumienia Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich w okresie od 1 lutego 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. skierował do w/w prac 34 osoby bezrobotne, które wypracowały 6000 godzin.

Do prac tych kierowana była osoba bezrobotna, bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych i korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne zachowywała status osoby bezrobotnej w trakcie tych prac. Wykonywanie prac odbywało się w wymiarze 10 godzin tygodniowo, ale nie więcej niż 40 godzin miesięcznie. Osobie bezrobotnej z tytułu wykonywania prac przysługiwało świadczenie w wysokości 8,70 zł za każdą godzinę.

Prace społecznie użyteczne mają na celu zapewnienie osobom bezrobotnym możliwości uzyskania przynajmniej minimalnych środków do życia oraz dają szansę powrotu do pełnienia ról społecznych i zawodowych osób kierowanych. Pomagają też wspierać działania społeczności lokalnych, dyscyplinują bezrobotnych i ograniczają wykonywanie pracy „na czarno”.

Prace organizowane były na terenie miasta i gminy Strzelce Opolskie, tj.:

I. w sołectwach

- Adamowice
- Błotnica Strzelecka
- Ligota Dolna
- Mokre Łany
- Osiek
- Płużnica
- Rożniątów
- Szymiszów Wieś
- Szymiszów Osiedle
- Warmątowice

II. w instytucjach pożytku publicznego

- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Urząd Miejski
- Placówki oświatowe
- Strzelecka Spółdzielnia Socjalna

- Gminny Zarząd Mienia Komunalnego
- Dom Pomocy Społecznej
- Centrum Integracji Społecznej
- Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu „Strzelec”
- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Barka”

Obejmowały one następujący rodzaj prac:

- prace porządkowe przy obiektach użyteczności publicznej,
- prace porządkowe na terenach sołectw,
- sprzątanie parku miejskiego,
- pielęgnacja zieleni,
- utrzymanie w czystości chodników.

Powiatowy Urząd Pracy refundował 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu, natomiast pozostałe wydatki takie jak ekwiwalent, woda, zakup narzędzi i rękawic roboczych stanowił w całości koszt OPS.

Prace społecznie – użyteczne za okres II – XII 2020 rok							
Miesiąc	Liczba Osób	Liczba wypracowanych godzin	Wyplacone świadczenia	Pozostałe koszty (ekwiwalent i inne wydatki/woda, narzędzia robocze/)	Łączny koszt	Refundacja PUP	Koszt OPS
II	1	40	340,00	10,80	350,80	204,00	146,80
III	1	40	340,00	10,80	350,80	204,00	146,80
IV	1	40	340,00	10,80	350,80	204,00	146,80
V	1	40	340,00	10,80	350,80	204,00	146,80
VI	25	450	3915,00	121,50	4036,50	2349,00	1687,50
VII	26	963	8378,10	557,61	8935,71	5026,86	3908,85
VIII	31	1095	9526,50	295,65	9822,15	5715,90	4106,25
IX	31	1199	10431,30	621,33	11052,63	6258,78	4793,85
X	30	1145	9961,50	309,15	10270,65	5976,90	4293,75
XI	25	925	8047,50	249,75	8297,25	4828,50	3468,75
XII	3	63	548,10	17,01	565,11	328,86	236,25
Razem	X	6000	52168,00	2215,20	54383,20	31300,80	25509,88

4.6. Roboty publiczne

W roku 2020 Ośrodek zatrudniał dwie osoby bezrobotne w ramach robót publicznych, które wykonywały prace mające na celu reintegrację zawodową i społeczną. Powiatowy Urząd Pracy refundował część kosztów poniesionych na wynagrodzenia.

Celem robót publicznych jest zachęcenie bezrobotnego do dalszego poszukiwania pracy, a także uniknięcie zjawiska bezrobocia długookresowego. Osoba bezrobotna skierowana do robót publicznych była zatrudniona na podstawie umowy o pracę. Roboty publiczne trwały łącznie od 13.07.2020 r. do 30.11.2020 r.

	2019	2020
Wynagrodzenia ogółem	18 077,10	23 215,17
Refundacja z PUP	15 857,10	9 960,72
Pozostałe koszty OPS – np. ekwiwalent, badania lekarskie, ZFŚS, itp.	199,50	1 276,96
Łączne wydatki OPS ogółem	2 419,50	14 531,41

4.7. Klub „Senior+”

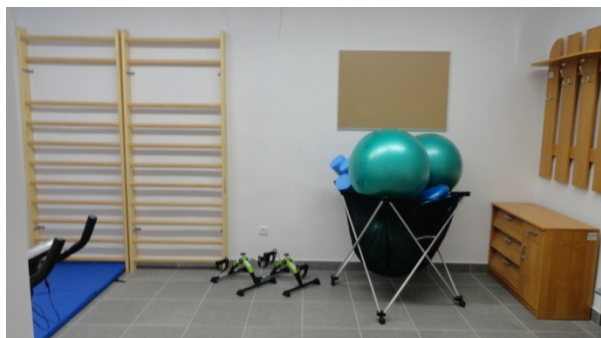
Klub Senior+ w Strzelcach Opolskich to miejsce spotkań mieszkańców Strzelców Opolskich w wieku 60 i więcej lat, nieaktywnych zawodowo, którzy są zainteresowani różnymi formami spędzania wolnego czasu i integracji. Celem Klubu Senior+ jest więc aktywizacja społeczna, nawiązywanie więzi towarzyskich, włączanie Seniorów do społeczności lokalnej, wspólne spędzanie czasu. Uczestnictwo w Klubie jest nieodpłatne.

W 2019 r. w ramach realizacji zadania były organizowane wyjazdy rekreacyjno-integracyjne, zajęcia rekreacyjno-sportowe oraz spotkania kulturalne w oparciu o rozpoznane potrzeby środowiska senioralnego.

Prowadzone zajęcia warsztatowe promujące aktywne spędzanie wolnego czasu: decoupage, quilling, origami, wyplatanie ozdób z wikliny papierowej, malowanie akwarelami, nauka podstaw szycia, rękodzieło artystyczne: wykonywanie koronek na szydełku, wykonywanie kwiatów z kolorowej bibuły stanowiły spektrum zajęć oferowanych przez Klub. W pomieszczeniach klubowych były organizowane spotkania z osobami z zewnątrz, a pomieszczenie do rehabilitacji wspiera sprawność fizyczną Seniorów.

W 2020 roku działania te zostały bardzo radykalnie ograniczone ze względu na pandemię. Zajęcia Klubu przez znaczną część roku były zawieszane, jeżeli chodzi o bezpośrednie spotkania. Kontakt z seniorami odbywał się głównie telefonicznie. Były to rozmowy wspierające i zachęcające do indywidualnej aktywności pomimo wprowadzonych restrykcji.

Strzelecki Telefon dla Seniora i Rodziny

NUMER 575-396-997

Telefon ten, to odpowiedź gminy na potrzeby osób wymagających wsparcia. Jest on czynny całą dobę. Jego celem jest szeroko pojęte informowanie osób starszych i rodziny i ma w pewnym stopniu przeciwdziałać izolacji społecznej osób i rodzin. Pełni funkcję informacyjną i doradczą. W roku 2020 udzielono 23 porad. Służy również aktywizacji środowiska.

4.8. "Streetworking w Gminie Strzelce Opolskie"

Program „Streetworking w Gminie Strzelce Opolskie” realizowany był na podstawie porozumienia pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej a Stowarzyszeniem Pomocy Wzajemnej „Barka” zawartego w dniu 31.12.2019 r. oraz Zarządzenia Nr 13 / 2020 Burmistrza Strzelce Opolskich z dnia 21 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji program „Streetworking w Gminie Strzelce Opolskie”.

Praca w środowisku osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością polegała przede wszystkim na nawiązywaniu kontaktu z tymi, którzy z różnych powodów nie zdecydowali się na skorzystanie z jakiegokolwiek dostępnej formy pomocy. W przypadku osób bezdomnych najczęstszą potrzebą w pierwszym etapie wspierania było zapewnienie pomocy doraźnej w postaci posiłku, odzieży, bielizny osobistej, obuwia, umożliwienia kąpieli. Inne działania to pomoc informacyjno-doradcza, polegająca na przekazywaniu osobom potrzebującym wiedzy na temat przysługujących im praw i sposobów korzystania z nich, pomocy w wyrobieniu dokumentów, pomocy w uzyskaniu różnego rodzaju świadczeń, motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego, pomocy w nawiązaniu kontaktu z ośrodkami leczenia uzależnień, wspieraniu osób poddających się terapii.

4.9. „Koperta Życia”

Akcja społeczna Bezpieczne życie „KOPERTA ŻYCIA”

Bezpieczne życie „KOPERTA ŻYCIA” to akcja skierowana do osób w podeszłym wieku oraz przewlekle chorych. Jest realizowana od 2015 r. „Koperty życia” zawierają najważniejsze informacje o przebytych i aktualnych chorobach, przyjmowanych lekach oraz inne niezbędne informacje np. dotyczące rodziny.

Koperty Życia są dostępne w Ośrodku Pomocy Społecznej. Do końca grudnia 2020 r. wydano łącznie **1 395 kopert.**

4.10. Realizacja umowy w ramach współpracy w programie „Nie Marnuj Jedzenia 2020”

Ośrodek przekazywał osobom potrzebującym artykuły spożywcze, otrzymane od licznych darczyńców. Celem Programu jest zapobieganie marnowaniu żywności, z krótkimi terminami ważności do spożycia. Otrzymano **3,6385 ton** artykułów spożywczych o łącznej wartości **33 967,98 zł**. Artykuły trafiły do około **600 osób**.

4.11. Projekt pn. „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne”.

Gmina Strzelce Opolskie zawarła Porozumienie w sprawie działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych nim sytuacji kryzysowych zaplanowanych do realizacji w ramach Projektu pn. „**Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne**” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014 – 2020, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach porozumienia realizowane było w okresie od 20 kwietnia do 30 czerwca 2020 roku działanie w postaci finansowania zakupu oraz dowozu posiłków dla osób niesamodzielnych. Posiłki przygotowywane były przez Strzelecką Spółdzielnię Socjalną w Strzelcach Opolskich, natomiast dowóz realizowano poprzez usługę tzw. Kuriera społecznego (5 osób).

Wsparciem w tym okresie było objętych **140 osób** z terenu gminy, przygotowano i dowieziono **8378 obiadów**.

Od miesiąca grudnia 2020 roku ponownie gmina zawarła porozumienie na realizację Projektu pn. „**Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne**” na okres od 01 grudnia 2020r. do 31 stycznia 2021 r. W grudniu pomocą objętych było 118 osób przygotowano 3601 posiłków a dostarczyło je 5 kurierów społecznych.

4.12. Program „Wspieraj Seniora”

Program „Wspieraj Seniora” na rok 2020 był odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej, w zakresie ochrony przed zakażeniem Covid-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Program miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej jak również dowóz posiłków.

Program rozpoczął się **od 20 października 2020 roku i realizowany był do 31 grudnia 2020r.** W ramach realizacji programu wsparciem objęto **51 osób**, w tym **40 osobom** w tym okresie dowieziono posiłki do miejsca zamieszkania, pozostałym zrealizowano zakupy żywności, leków i dostarczano do domów. Koszt realizacji programu to kwota **20 450,70 zł**, w tym środki własne 4090,14zł.

5. System świadczeń społecznych

Obowiązujący system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi *ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.).

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Od 2014 r. wypłacane jest świadczenie opiekuńcze, pod nazwą „zasiłek dla opiekuna”. W świetle ustawy, zasiłek dla opiekuna nie jest opiekuńczym świadczeniem rodzinnym, aczkolwiek jego cel jest zbliżony z celem świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego, i jest też wypłacany z dotacji celowej na świadczenia rodzinne.

5.1. Świadczenia rodzinne

Wydatki na świadczenia rodzinne i koszty obsługi.

Świadczenia rodzinne realizowane są przez gminę, ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji wojewody. W 2020 r. otrzymana dotacja, w pełni zabezpieczyła środki na wypłatę świadczeń. Plan po dokonanych w ciągu roku zmianach, ostatecznie wynosił 8.206.000 zł. Faktyczne wykonanie (wraz z kosztami obsługi i składkami na ubezpieczenia społeczne) wyniosło 8.154.536,75 zł, co stanowi 99,37 % planu. Z tej kwoty, 692.162,81 zł to wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego, a 7.462.373,94,- zł – wydatki na świadczenia rodzinne, i zasiłki dla opiekunów. W roku 2019 plan wynosił 7.939.000,00 zł, a wykonanie wyniosło 7.793.826,13 zł, co stanowiło 98,17 % planu.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych 3% kwoty zrealizowanej dotacji, jest przeznaczana na koszty obsługi zadania. W 2020 r. koszty związane z obsługą świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów, wyniosły 226.377,16 zł. W 2019 r. koszty obsługi wyniosły 216.657,84 zł.

Korzystający ze świadczeń rodzinnych.

Jak wynika z danych zawartych w sprawozdawczości rzeczowo-finansowej, na dzień 31-12-2020 ze świadczeń rodzinnych średnio na miesiąc korzystało 1.025 rodzin. W roku poprzednim, wg stanu na dzień 31-12-2019, było 1.128 rodzin.

Wartości dotyczące liczby osób pobierających świadczenia rodzinne są wartościami dynamicznymi, i co miesiąc się zmieniają w przedziale od kilku do kilkunastu osób (rodzin) ze względu na zmiany sytuacji dochodowej lub rodzinnej albo w związku z nowymi wnioskami.

W całym 2020 r. wypłacono 31.178 świadczeń rodzinnych na wartość 6.794.064,62,- zł. W 2019 r. wypłacono 28.614 świadczeń rodzinnych w kwocie 6.336.221- zł.

Z ogólnej liczby 31.178 wypłaconych świadczeń rodzinnych – 11.518 to wypłacone zasiłki rodzinne; średnio na miesiąc, jest to 959. Kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych wyniosła – 1.280.675,74- zł.

Wydatki na świadczenia opiekuńcze (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze) w 2020 r. wyniosły 4.004.923zł. W 2019 r. było to 3.452.321 zł. Jest to wzrost o 16 %.

Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne.

Nienależnie pobrane świadczenia rodzinne podlegają zwrotowi. W roku 2020 zwrócono (odzyskano) świadczenia nienależnie pobrane na kwotę 45.757,39 zł - dotyczy to świadczeń pobranych w latach ubiegłych i roku bieżącym /2020/. W 2019 r. była to kwota 20.067 zł. Kwoty dotyczące świadczeń pobranych w latach ubiegłych, są zwracane do budżetu państwa. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń dotyczących roku bieżącego wpływają na pomniejszenie wydatków w danym roku.

Informacja na temat liczby rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w 2020 r. /narastająco/

Wyszczególnienie	2020 r.	I kwartał 2020 r.	II kwartał 2020 r.	III kwartał 2020 r.	IV kwartał 2020 r.	Dynamika II kw. / I kw.	Dynamika III kw. / II kw.	Dynamika IV kw. / III kw.
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne /narastająco/	13.357	3.440	3.413	3.422	3.082	99,22%	100,26%	90,06%
Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny /narastająco/	5.114	1.345	1.385	1.388	996	102,97%	100,22%	71,76%

Liczba świadczeń w 2019 r. i w 2020 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	Dynamika (2020/2019)
1.	Zasiłki rodzinne	11.836	11.518	97,31%
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego	5.276	6.142	116,43%
3.	Świadczenia opiekuńcze /bez zasiłków dla opiekunów/	10.615	10.386	97,84%
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	194	170	87,62%
5.	Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	792	827	104,42%
6.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	549	558	101,64%

Wydatki w rozdziale 85212 /świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny/ w 2019 r i w 2020 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	Dynamika (2020./2019.)
1.	Zasiłki rodzinne	1.370.280	1.280.675,74	93,46%
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego	690.912	669.694,88	96,92%
3.	Świadczenia opiekuńcze	3.452.321	4.004.923	116,00%
4.	Zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	194.000	170.000	87,62%
5.	Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe	329.125	398.289	121,01%
6.	Koszty obsługi - ŚR	192.836	203.971	105,77%
7.	Fundusz alimentacyjny	725.848	692.162	95,36%
8.	Koszty obsługi FA	21.775	20.765	95,36%
9.	Zasiłek dla opiekuna	68.200	54.700	80,21%
11.	Koszty obsługi – zasiłek dla opiekuna	2.046	1.641	80,21%

Uwaga: Wydatki przedstawione są w ujęciu kasowym. Dla potrzeb faktycznie poniesionych kosztów, od wydatków należy odjąć kwotę nienależnie pobranych świadczeń w roku 2020, które nie podlegały zwrotowi do budżetu państwa, czyli pomniejszyły wydatki bieżące.

5.1.1. Świadczenia rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

Świadczenie rodzicielskie wynosi 1.000 zł miesięcznie i nie jest uzależnione od kryterium dochodowego. Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres może być wydłużony nawet do 71 tygodni.

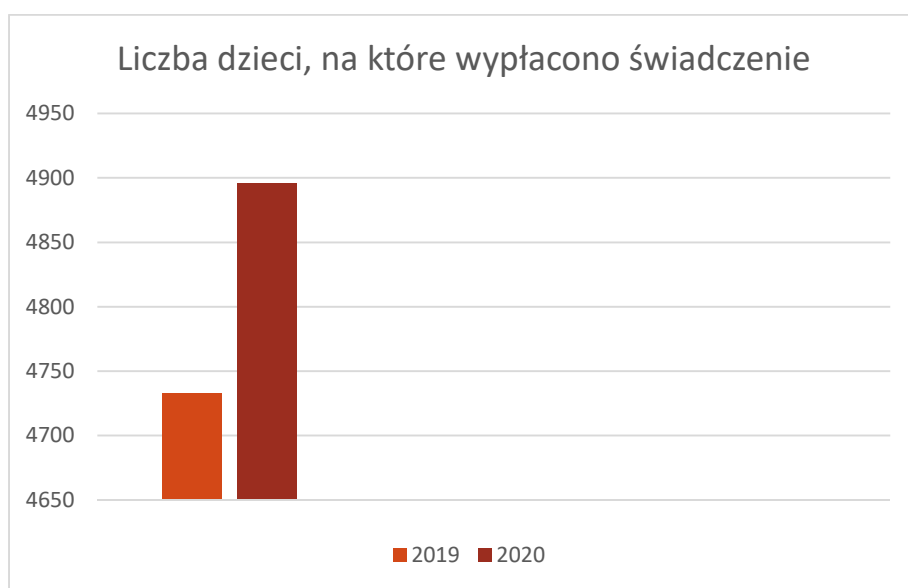
W roku 2020 zostały wydane 62 decyzje przyznające świadczenie rodzicielskie. Wartość wypłaconych świadczeń, wyniosła 668.771 zł. W roku 2019, było to odpowiednio: 61 decyzji, wartość wypłaconych świadczeń – 628.158 zł

5.2. Świadczenie wychowawcze

1 kwietnia 2016 r. wszedł w życie Program Rodzina 500 plus. Świadczenie wychowawcze mogą otrzymać rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni dziecka. Od dnia 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje niezależnie od dochodu na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia dziecka.

W roku 2020 (od stycznia do grudnia) zostały przyjęte tylko 432 wnioski. Powodem małej liczby wniosków było przesunięcie okresu świadczeniowego. Mijający okres trwa od 1 września 2019 r. do 31 maja 2021 r. W 2020 r. nie były więc przyjmowane wnioski na nowy okres świadczeniowy. W roku 2019 zostało przyjętych 3.533 wnioski.

Wydatki ogółem związane z realizacją programu, w 2020 r. wyniosły 27.911.670,10 zł. W roku 2019, była to kwota 20.803.411,88 zł. W tej kwocie, obok wypłaconych świadczeń mieszczą się koszty obsługi.

Świadczenie wychowawcze do 30 czerwca 2019 r. było przyznawane decyzją administracyjną. Od 1 lipca 2019 r. informuje się stroną o przyznaniu świadczenia wychowawczego. W roku 2020 zostało wydanych 527 decyzji/informacji, w roku 2019 było wydanych 3.031 decyzji/informacji.

Podsumowanie

Realizacja Programu 500+, na okres świadczeniowy 2019/2021 przebiegała prawidłowo. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu pracowników, przyjmowanie wniosków, przyznawanie świadczeń wychowawczych i ich wypłata w gminie Strzelce Opolskie przebiegła bardzo płynnie, bez zakłóceń. Świadczenia były wypłacane na bieżąco. Terminowa wypłata obok niewątpliwej zasługi pracowników merytorycznych mogła się odbywać dzięki zabezpieczeniu środków finansowych. Transze środków z Urzędu Wojewódzkiego wpływały na bieżąco, zgodnie z harmonogramem.

W związku z realizacją Programu 500+, nie odnotowano żadnych skarg.

5.3. Świadczenie „Dobry start”

W 2018 roku został uruchomiony program rządowy „Dobry start”. Dobry start zapewnia kwotę 300 zł na jednorazowe wsparcie dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymują świadczenie bez względu na dochód.

Świadczenie „Dobry Start” jest przyznawane na wniosek. Wnioski były przyjmowane do 30-11-2020. Analogicznie jak wnioski na świadczenie wychowawcze, można było je składać osobiście w OPS, lub przez Internet za pomocą czterech dostępnych kanałów: bankowości elektronicznej, PUE ZUS, Emp@tii lub EPUAP.

Od lipca do listopada 2020 r. zostało przyjętych 2.232 wniosków (wnioski, zgodnie z ustawą są przyjmowane tylko w okresie od 1 lipca do 30 listopada). Wsparciem w ramach programu, zostało objętych 3.158 dzieci. W roku 2019 zostało przyjętych 2.239 wniosków, wsparciem objęto 3.167 dzieci.

Wydatki ogółem związane z realizacją programu „Dobry Start”, w 2020 r. wyniosły 978.980 zł. W tej kwocie, obok wypłaconych świadczeń mieszczą się koszty obsługi.

Podsumowanie.

Realizacja Programu „Dobry Start” przebiegała prawidłowo. Dzięki zaangażowaniu pracowników, przyjmowanie wniosków i ich wypłata w gminie Strzelce Opolskie przebiegła bardzo płynnie, bez zakłóceń. Świadczenia były wypłacane na bieżąco. Transze środków z Urzędu Wojewódzkiego wpływały na bieżąco, zgodnie z harmonogramem.

5.4. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r., poz. 808 ze zm.).

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekracza kwoty 800 zł, kwota ta obowiązywała do 30 września 2020 r. Od 01 października 2020 r. próg dochodowy wynosi 900 zł na osobę w rodzinie.

Świadczenia są przyznawane na okres świadczeniowy, który oznacza okres od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego.

Korzystający ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wypłacone świadczenia.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. ze świadczeń alimentacyjnych korzystały 92 rodziny, w roku 2019 – 91 rodzin. Uprawnionych do świadczeń było 136 osób, w roku 2019 – 142. W ciągu 2020 roku zostało wypłaconych 1.670 świadczeń na kwotę 692.162,81 zł. W 2019 r. było wypłaconych 1.779 świadczeń na kwotę 725.848 zł.

Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

	2019	2020
Liczba uprawnionych osób do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	142	136
Liczba świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego	1.779	1.670
Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	725.848	692.162,81

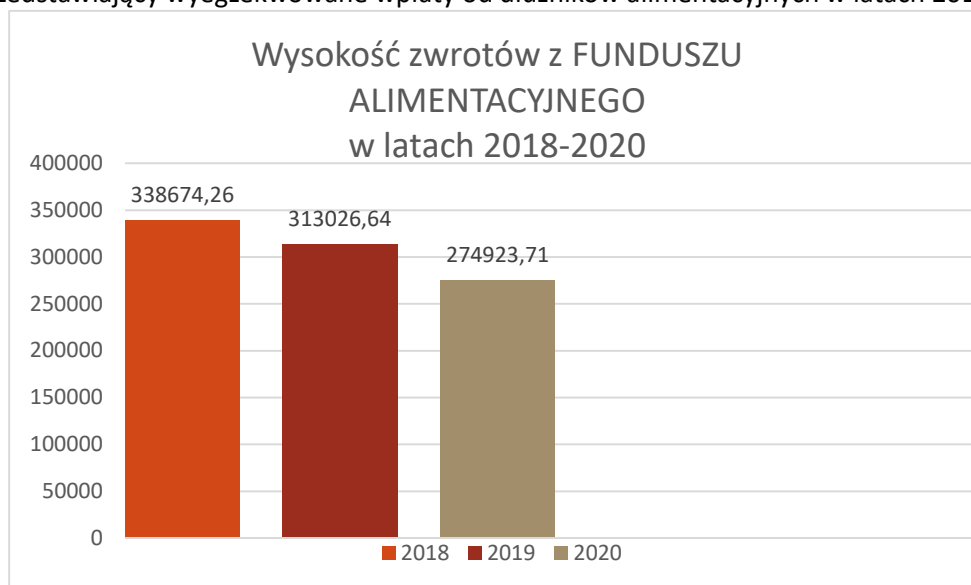
W roku 2020 r. zostało przyjętych 136 wniosków, w roku 2019 - 168 wniosków. Decyzji administracyjnych (łącznie z decyzjami zmieniającymi) wydano 168, w roku 2019 wydano 241 decyzji.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.

W 2020 r. poprzez bezpośrednie wpłaty na konto OPS lub poprzez komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, zwrócono kwotę 274.923,71 zł, co stanowi blisko 39,72 % kwoty wypłaconych świadczeń. W 2019 r. została zwrócona kwota w wysokości 313.026,64 zł, co stanowiło 43,13 % wypłaconych świadczeń.

Wykres przedstawiający wyegzekwowane wpłaty od dłużników alimentacyjnych w latach 2018 – 2020.

Od miesiąca października 2017 r. Ośrodek Pomocy Społecznej zawiadamia prokuraturę na podstawie art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2020 poz. 30), o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 209 § 1 i § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz. U. 2019 poz. 1950 z późn. zm.), tj. przestępstwa nie alimentacji, już w chwili przyznania świadczeń rodzinnych albo świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osoby uprawnionej, czyli dziecka dłużnika alimentacyjnego. Procedura ta przyczynia się do większej skuteczności egzekucji. W 2020 r., wystosowano do Prokuratury 85 zawiadomień o podejrzeniu przestępstwa niealimentacji, w 2019 r. wystosowano 112 takich zawiadomień.

Dzięki zmianom przepisów, zostały zastrzeżone sankcje wobec dłużników alimentacyjnych skutkujące zwiększeniem liczby wyroków o pozbawieniu wolności lub ograniczenia wolności. To z kolei wpłynęło na większą efektywność egzekucji alimentów a także bieżące płacenie alimentów.

Gmina uzyskała w 2020 r. dochód z tytułu zwrotów należności od dłużników alimentacyjnych w wysokości 56.656,93 zł, w 2019 r. dochód ten wyniósł 57.810,84 zł. Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów 40% należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy, a pozostałe 60 % tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

	2019	2020
Kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych - ogółem	313.026,64	274.923,71
Kwota stanowiąca dochód budżetu państwa	255.215,80	218.266,78

Odsetki ustawowe za opóźnienie	168.499,77	133.281,35
Kwota stanowiąca dochód Gminy	57.810,84	56.656,93

5.4.1. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ właściwy dłużnika alimentacyjnego podejmowanie określonych działań wobec dłużnika. W celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, przeprowadza się wywiad alimentacyjny i odbiera od niego oświadczenie majątkowe. Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, odmawia złożenia oświadczenia majątkowego, odmawia podjęcia jakiegokolwiek współpracy, wówczas organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy:

- składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy kodeks karny,
- kieruje wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, jeżeli oczywiście dłużnik prawo jazdy posiada i nie zostało ono już wcześniej zatrzymane.

Na dzień 31.12.2020 w gminie było zarejestrowanych 156 dłużników alimentacyjnych. W roku 2020 wydano 3 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W roku 2019 takich decyzji wydano – 9. W roku 2020 skierowano do prokuratury 4 wnioski o ściganie dłużników w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa niealimentacji, określonego w art. 209 § 1 kodeksu karnego. W roku 2019 przygotowano 15 takich wniosków. Zgłoszenie do prokuratury podejrzenia przestępstwa niealimentacji, jest skutkiem odmowy jakiegokolwiek współpracy z organem właściwym dłużnika. Sankcją za brak współpracy jest również wniosek o zatrzymanie prawa jazdy. W 2020 r. skierowano 2 wnioski o zatrzymanie prawa jazdy, w roku 2019 – skierowano 4 takie wnioski.

Informacje ogólne na temat korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2020 r.

(Kwoty w pełnych zł)

Wyszczególnienie	2020	I kwartał 2020	II kwartał 2020	IIIkwartał 2020	IVkwartał 2020	Dynamika (II kw/I kw)	Dynamika (IIIkw/IIkw)	Dynamika (IVkw/IIIkw)
Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	1.020 /narastająco/	284	290	290	256	102,11%	100%	88,28%
Liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	1.670	424	424	420	402	100%	99,06%	95,71%
Wydatki na wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego	692.162,81	173.600	175.660	174.602	169.358,81	101,19%	99,40%	97%
Przeciętna wysokość wypłaconych świadczeń	414,47	409,43	414,29	415,72	421,29	101,19%	100,35%	101,34%
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych	274.923,71	76.243,78	66.494,01	87.930,38	44.255,54	87,21	132,24%	50,33%
Dochody własne z tytułu zwróconych należności przez dłużników alimentacyjnych	56.656,93	17.993,96	11.942,78	19.076,71	7.643,48	66,37%	159,73%	40,07%

Pozostałe informacje na temat podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Działanie	Liczba w 2019 r.	Liczba w 2020 r.
Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	160	156
Przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i odbiór oświadczenia majątkowego	36	26
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na prowadzona egzekucję oraz informacje o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego	269	215
Wystąpienie do Komornika Sądowego u ustalenie adresu zamieszkiwania dłużnika	43	30
Przekazanie informacji dłużnikom alimentacyjnym o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego	146	126

6. System dodatków mieszkaniowych i energetycznych

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych oraz zadanie zlecone w zakresie wypłaty dodatków energetycznych. Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych i energetycznych reguluje odpowiednio Ustawa z dnia 21.06.2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2133), Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.), oraz inne akty wykonawcze.

6.1. Przyznawanie dodatków mieszkaniowych

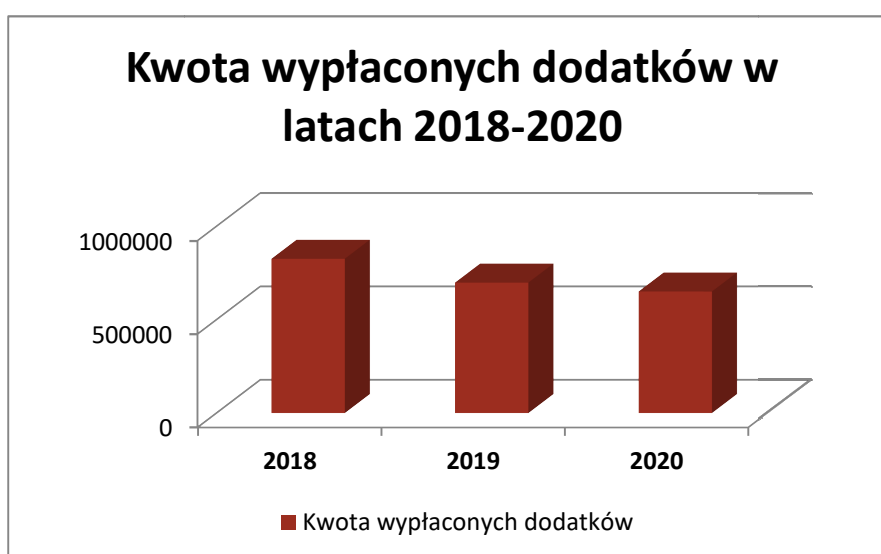
W 2020 r. z wypłaty dodatku mieszkaniowego skorzystało 295 gospodarstw domowych, w skład których wchodziły 1730 osoby. Dodatek mieszkaniowy nie jest świadczeniem uznaniowym. Możliwość jego przyznania, a także jego wysokość, uzależnione są od ustawowych przesłanek. Trudna sytuacja finansowa w gospodarstwie domowym oraz sytuacja zdrowotna nie mają wpływu na wysokość przyznanego dodatku.

Tabela: Wypłata dodatków mieszkaniowych według zarządców.

RODZAJ	LICZBA D_M	KWOTA RYCZ.	KWOTA D_M	RAZEM	%	ŚREDNI D - M
Spółdzielnia mieszkaniowa	736	15408,23	111870,54	127278,77	19,54	172,93
GZMK	1380	95689,65	307852,92	403542,57	61,97	292,42
Inne	609	16004,80	104384,35	120389,15	18,49	197,68
RAZEM	2725	127102,68	524107,81	651210,49	100,00	238,98

Tabela: Przeciętna wysokość dodatku mieszkaniowego w latach 2018-2020.

Lata	Kwota wypłaconych dodatków	Liczba wypłaconych dodatków	Przeciętna wysokość dodatku
1	2	3	4
2018 r.	826 501,83	3 334	247,90
2019 r.	698 845,84	3 040	229,88
2020r.	651 210,49	2725	238,98

6.2. Przyznawanie dodatków energetycznych

O dodatek energetyczny może ubiegać się osoba, która spełnia jednocześnie trzy warunki:

- korzysta z dodatku mieszkaniowego w rozumieniu ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Tabela: Liczba gospodarstw domowych oraz kwota świadczeń.

Ilość osób w gospodarstwach domowych	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Wysokość świadczenia
Gospodarstwo 1 osobowe	390	4357,04	do 30.04 - 11,37 od 01.05 - 10,94
Gospodarstwo 2-4 osobowe	388	5972,41	do 30.04 - 15,80 od 01.05 - 15,19
Gospodarstwo 5 i więcej osobowe	120	2228,46	do 30.04 - 18,96 od 01.05 - 18,23
Razem	898	12 557,91	

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne do wydatków na wypłatę świadczeń dolicza się 2% kosztów obsługi. W 2020 r. koszty obsługi wyniosły 251,16 zł. Całkowita kwota wypłaconych dodatków energetycznych wraz z kosztami obsługi wyniosła 12 809,07 zł.

Dodatek energetyczny przyznaje się w formie ryczałtu. Wysokość dodatku energetycznego ogłasza minister właściwy do spraw energii, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na kolejne 12 miesięcy (od dnia 1 maja do 30 kwietnia następnego roku).

7. Pozostała działalność.

7.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich na podstawie umów użyczenia, swoje siedziby mają następujące organizacje pozarządowe:

- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy;
- Polski Związek Głuchych Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Nieśłyszących;
- Strzelecki Klub Honorowych Dawców Krwi „Salus” PCK;
- Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków;
- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „BARKA”;
- Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło „Miasto”;
- Związek Kombatantów RP i Byłych więźniów Politycznych;
- Stowarzyszenie Uniwersytet III Wieku;
- Związek Inwalidów Wojennych RP;
- Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „OGNIK”;
- Polski Związek Niewidomych;
- Strzeleckie Stowarzyszenie Seniorów.

Pomieszczenia są udostępniane nieodpłatnie. Ośrodek współpracuje z organizacjami m.in. poprzez udział w spotkaniach organizacji, udzielanie pomocy w realizacji zadań statutowych.

7.2. Inna działalność.

7.2.1 Realizacja wynikająca z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie

Uchwałą Nr XL /312/2013 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie na lata 2013-2020 oraz Zarządzeniem Nr 46/2014 Burmistrza w Strzelcach Opolskich z dnia 21 lutego 2014 r. w sprawie powołania Zespołu ds. realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie na lata 2013-2020 realizowano zadania zawarte w Strategii.

„Strategia rozwiązywania problemów bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie” jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań celem, których jest:

- identyfikowanie i rozwiązywanie lokalnych problemów związanych z wykluczeniem społecznym i bezdomnością,
- budowanie spójnego społecznie środowiska lokalnego, w którym każdy obywatel ma adekwatne do swoich potrzeb, warunki rozwoju osobistego i społecznego.

Działania zaplanowane do realizacji w ramach strategii uwzględniają sytuację demograficzną, społeczną, gospodarczą, mieszkaniową, materialną i zdrowotną mieszkańców Strzelce Opolskich. Nadrzędnym celem podejmowanych działań w ramach Strategii jest przezwycięzenie zjawiska wykluczenia społecznego osób bezdomnych, wspieranie inicjatyw na ich rzecz oraz organizowanie kompleksowej pomocy.

Partnerzy lokalni (instytucje) biorący udział w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie:

- Dom Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich
- Gminny Zarząd Mienia Komunalnego w Strzelcach Opolskich
- Komenda Powiatowa Policji w Strzelcach Opolskich
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Strzelcach Opolskich
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich
- Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Opolskich
- Rada Miejska w Strzelcach Opolskich
- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Strzelcach Opolskich
- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „BARKA” w Strzelcach Opolskich

W realizację „Strategii” wpisała się uroczystość obchodów Świątowego Dnia Ubogich. **15 listopada** 2020 roku działające na terenie gminy Strzelce Opolskie Partnerstwo lokalne zorganizowało obchody **IV Świątowego Dnia Ubogich**. Otrzymała się uroczysta msza święta, kwesta na "Przytulisko" przy ul. M. Prawego. Partnerstwo Lokalne spotkało się fizycznie jedynie dwa razy w sierpniu i październiku 2020 roku. Omówiono bieżące sprawy, założenia do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Bezdomności, na lata 2021-2025, przygotowania do akcji zima. Ze względu na restrykcje związane z sytuacją epidemiologiczną zaproponowano członkom partnerstwa lokalnego, aby prace nad projektem strategii odbyły się online, na zasadzie korespondencji mailowej. Członkowie Partnerstwa otrzymali drogą mailową projekt Strategii Rozwiązywania Problemów Bezdomności na lata 2021-2025. Uwzględniono drobne poprawki, które zostały zgłoszone. Wszyscy zgodnie zaakceptowali ostateczną wersję Strategii (Programu) akceptując dnia 18 grudnia 2020 r. Program Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie na lata 2021-2025. Rada Miejska w Strzelcach Opolskich przyjęła Program uchwałą Nr XXXII/274/2021 z dnia 27 stycznia 2021 roku.

7.2.2. Pomoc świąteczna.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku z powodu panującego stanu epidemii nie zorganizował Wigilijnych Spotkań Opatkowych, ale nie zapomniał o osobach samotnych i przygotował we współpracy ze Strzelecką Spółdzielnią Socjalną w Strzelcach Op. przygotowanie paczki świąteczne dla osób samotnych i starszych z terenu gminy Strzelce Opolskie. Paczki trafiły bezpośrednio do domów ok. 300 osób. Paczki świąteczne otrzymały również osoby korzystające z usług opiekuńczych.

Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez udzielanie wsparcia, okazując szacunek, akceptację, zrozumienie i troskę pomaga mieszkańcom gminy Strzelce Opolskie odzyskać zaufanie we własne możliwości i wiarę w możliwość wyjścia z sytuacji kryzysowej.

---

8. Bilans potrzeb, kierunki działań na 2021 rok

8.1. Analiza, działania, oczekiwania

Ośrodek Pomocy Społecznej na rzecz mieszkańców gminy Strzelce Opolskie wykonywał zadania, których celem było to aby:

- 1) dzieci i młodzież szkolna, która wymaga pomocy w formie gorącego posiłku taką pomoc otrzymała,
- 2) seniorzy mieli godną, radosną i aktywną starość,
- 3) osoby niepełnosprawne i osoby chore psychicznie nie były marginalizowane przez społeczeństwo ale aktywnie uczestniczyły w życiu, poprzez uczestnictwo w zajęciach organizowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy,
- 4) zapobiegać bezdomności poprzez szybkie reagowanie (kierowanie do Domów Pomocy Wzajemnej „BARKA”),
- 5) usługi opiekuńcze realizowane w środowisku dla mieszkańców gminy Strzelce Opolskie przedłużyły im możliwość funkcjonowania w środowisku lokalnym,
- 6) osoby ubogie i nieubezpieczone miały dostęp do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia,
- 7) osoby potrzebujące miały zapewniony posiłek oraz niezbędne ubranie.

Z oceny działalności OPS wynika, że wypracowane na przestrzeni ostatnich lat formy pomocy jak i współpracy z organizacjami pozarządowymi pozwoliły na zminimalizowanie negatywnych skutków trudności roku 2020, a także na realizację zadań postawionych przed pomocą społeczną, zarówno na poziomie lokalnym, jak również i na poziomie rodziny. Przyjęte rozwiązania pozwoliły na pomoc osobom w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej i doprowadzenie ich w miarę możliwości do usamodzielnienia. Udaje się to, dzięki olbrzymiemu zaangażowaniu pracowników OPS.

Korzystanie z pomocy materialnej sprzyja w wielu przypadkach tworzeniu postaw roszczeniowych klientów i zjawisku uzależnienia od instytucji pomocowej. Pracownicy w miarę swoich możliwości starają się jednak przeciwdziałać takim sytuacjom.

Praca na rzecz osób potrzebujących to nie tylko liczby przyznanych i wypłaconych świadczeń. To pomoc w rozwiązywaniu wielu skomplikowanych spraw życiowych. Praca w ośrodku nie jest więc typową pracą biurową, lecz pracą skoncentrowaną głównie na ludzi i ich problemy.

Ważną rolę w niesieniu pomocy odgrywają osoby nie związane zawodowo z pomocą społeczną. Są to między innymi sąsiedzi, sołtysi, radni i wielu innych ludzi, którzy potrafią dostrzec różnego rodzaju zagrożenia – ważne jest aby informować o tym Ośrodek Pomocy Społecznej.

8.2. Kierunki działań

Biorąc pod uwagę potrzeby mieszkańców gminy Strzelce Opolskie w zakresie pomocy społecznej będą kontynuowane dotychczas realizowane działania, programy, strategie i projekty, takie między innymi jak Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Strzelce Opolskie, Strategia Rozwiązywania Problemów Bezdomności w Gminie Strzelce Opolskie, Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2019, Program Wieloletni „Posiłek szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz inne programy rządowe i lokalne.